

نمونه ترجمه

- گزیده‌ای از *آشپانه اشراف*، ایوان تورگنیف، ترجمه آبتین گلکار
- گزیده‌ای از *مرد صدساله‌ای که از پنجره فرار کرد و ناپدید شد*، یوناس یوناسن، ترجمه فرزانه طاهری

Полчаса спустя Лаврецкий стоял уже перед калиткой сада. Он нашел ее запертою и принужден был перепрыгнуть через забор. Он вернулся в город и пошел по заснувшим улицам. Чувство неожиданной, великой радости наполняло его душу; все сомнения в нем замерли. «Исчезни, прошедшее, темный призрак, — думал он, — она меня любит, она будет моя». Вдруг ему почудилось, что в воздухе над его головою разлились какие-то дивные, торжествующие звуки; он остановился: звуки загремели еще великолепней; певучим, сильным потоком струились они, — и в них, казалось, говорило и пело всё его счастье. Он оглянулся: звуки неслись из двух верхних окон небольшого дома.

— Лемм! — вскрикнул Лаврецкий и побежал к дому. — Лемм! Лемм! — повторил он громко.

Звуки замерли, и фигура старика в шлафроке, с раскрытой грудью и растрепанными волосами, показалась в окне.

— Ага! — проговорил он с достоинством, — это вы?

— Христофор Федорыч, что это за чудная музыка! Ради бога, впустите меня.

Старик, ни слова не говоря, величественным движением руки кинул из окна ключ от двери на улицу. Лаврецкий проворно вбежал наверх, вошел в комнату и хотел было броситься к Лемму; но тот повелительно указал ему на стул, отрывисто сказал по-русски: «Садитесь и слушать»; сам сел за фортепьяно, гордо и строго взглянул кругом и заиграл. Давно Лаврецкий не слышал ничего подобного: сладкая, страстная мелодия с первого звука охватывала сердце; она вся сияла, вся томилась вдохновением, счастьем, красотой, она росла и таяла; она касалась всего, что есть на земле дорогого, тайного, святого; она дышала бессмертной грустью и уходила умирать в небеса. Лаврецкий выпрямился и стоял, похолодевший и бледный от восторга.

آشیانه اشراف ترجمه آبتین گلکار

نیم ساعت بعد، لاورتسکی جلو در باغ ایستاده بود. دید که در بسته است و ناچار شد از روی حصار بپرد. به شهر بازگشت و در خیابان‌های خفته آن به راه افتاد. روحش از احساس شادمانی عظیم و غیرمنتظره‌ای لبریز شده بود. همه تردیدهایش رخت بر بسته بود. با خود می‌گفت: «دور شو، ای شیخ تیره گذشته‌ها، او مرا دوست دارد، او از آن من خواهد شد.» ناگهان به نظرش رسید که نواهای شگفت‌انگیز و ظفرمندان‌ای بر فراز سرش طنین‌انداز شده است. ایستاد. نواها با شکوه بیشتری به گوشش می‌رسید و همچون سیلابی نیرومند و موزون جریان می‌یافت؛ گویی این خوشبختی او بود که به سخن گفتن و نغمه‌خوانی درآمده بود. نگاهی به پشت سر انداخت؛ صدا از دو پنجره طبقه بالای خانه‌ای کوچک می‌آمد.

لاورتسکی فریاد زد: «لم!» و به سوی خانه دوید. با صدای بلند تکرار کرد: «لم! لم!»
نواها خاموش شد و قامت پیرمرد با ربدوشامبر، سینه باز و موهای آشفته در پنجره پدیدار شد. با غرور گفت: «آها! شما هستید؟»

«خریستوفور فیودوریچ، عجب موسیقی شگفت‌انگیزی بود! شما را به خدا، بگذارید بیایم

تو.»

پیرمرد، بی آن که کلمه‌ای بر زبان آورد، با حرکت پرطمطراق دستش کلید در خانه را از پنجره به خیابان انداخت. لاورتسکی به سرعت از پله‌ها بالا دوید، وارد اتاق شد و خیز برداشت تا لم را در آغوش بگیرد، اما لم آمرانه اشاره کرد که روی صندلی بنشیند و بریده‌بریده به روسی گفت: «شما نشست و گوش داد!» خودش پشت فورته‌پیانو نشست، با جدیت و غرور نگاهی به دوروبرش انداخت و شروع به نواختن کرد. مدت‌ها می‌شد که لاورتسکی چنین قطعه‌ای نشنیده بود: تا ساز به صدا درآمد، نغمه‌ای شیرین و پرشور قلبش را دربرگرفت. این نغمه یکسره می‌درخشید، مالا مال بود از الهام، سعادت و زیبایی؛ اوج می‌گرفت و فرو می‌ریخت؛ با هر آنچه در این جهان ارزشمند و پنهان و مقدس است درمی‌آمیخت؛ از اندوهی فناپذیر نفس می‌گرفت و صعود می‌کرد و در آسمان‌ها پایان می‌یافت. لاورتسکی که از فرط شغف سرد و رنگ‌پریده شده بود، قد راست کرده و بی حرکت ایستاده بود. این آواها در جان او، که تازه از سعادت عشق لرزیده بود، رخنه می‌کرد. این‌ها خود از آتش عشق جان گرفته بودند.

Эти звуки так и впивались в его душу, только что потрясенную счастьем любви; они сами пылали любовью. «Повторите», — прошептал он, как только раздался последний аккорд. Старик бросил на него орлиный взор, постучал рукой по груди и, проговорив, не спеша, на родном своем языке: «Это я сделал, ибо я великий музыкант», — снова сыграл свою чудную композицию. В комнате не было свечей; свет поднявшейся луны косо падал в окна; звонко трепетал чуткий воздух; маленькая, бедная комнатка казалась святилищем, и высоко и вдохновенно поднималась в серебристой полутьме голова старика. Лаврецкий подошел к нему и обнял его. Сперва Лемм не отвечал на его объятие, даже отклонил его локтем; долго, не шевелясь ни одним членом, глядел он всё так же строго, почти грубо, и только раза два промычал: «ага!» Наконец его преобразившееся лицо успокоилось, опустилось, и он, в ответ на горячие поздравления Лаврецкого, сперва улыбнулся немного, потом заплакал, слабо всхлипывая, как дитя.

آخرین آکورد که نواخته شد، لاورتسکی زمزمه کرد: «تکرار کنید.» پیرمرد نگاه عقاب‌وار خود را بر او افکند، با دست به سینه کوبید و بی‌شتاب به زبان مادری‌اش گفت: «این را من ساخته‌ام، زیرا موسیقی‌دان بزرگی هستم.» سپس بار دیگر قطعه‌ی شگفت‌انگیز خود را نواخت. شمعی در اتاق نبود. نور ماه که آرام‌آرام بالا می‌آمد، اریب از پنجره به درون می‌تابید. لرزش خفیف نسیم کاملاً حس می‌شد. اتاقک کوچک و محقر همچون مکانی مقدس به نظر می‌آمد و پیرمرد در آن تاریک‌روشن نقره‌فام سرش را با شور و خلسه بالا نگه داشته بود. لاورتسکی به او نزدیک شد و در آغوشش گرفت. لم ابتدا واکنشی نشان نداد و حتی او را با آرنج عقب راند. مدتی دراز، بی‌آن‌که کوچک‌ترین حرکتی بکند، همان‌طور جدی و حتی اندکی هم خشن نگاه می‌کرد و فقط دو باری غرولند کرد: «آها!» سرانجام چهره‌اش که تغییر یافته بود، آرام گرفت، از هم باز شد و در پاسخ به تبریک‌های گرم لاورتسکی نخست لبخندی کوتاه زد و سپس به گریه افتاد و مانند کودکی هق‌هق کرد.

Monday, 2nd May 2005

You might think he could have made up his mind earlier, and been man enough to tell the others of his decision. But Allan Karlsson had never been given to pondering things too long.

So the idea had barely taken hold in the old man's head before he opened the window of his room on the ground floor of the Old People's Home in the town of Malmköping, and stepped out – into the flowerbed.

This manoeuvre required a bit of effort, since Allan was one hundred years old. On this very day in fact. There was less than an hour to go before his birthday party would begin in the lounge of the Old People's Home. The mayor would be there. And the local paper. And all the other old people. And the entire staff, led by bad-tempered Director Alice.

It was only the Birthday Boy himself who didn't intend to turn up.

Allan Karlsson hesitated as he stood in the flowerbed that ran along one side of the Old People's Home. He was wearing a brown jacket with brown trousers and on his feet he had a pair of brown indoor slippers. He was not a trendsetter; people rarely are at that age. He was on the run from his own birthday party, another unusual thing for a hundred-year-old, not least because even being one hundred is pretty rare.

Allan thought about whether he should make the effort to crawl back in through the window to get his hat and shoes, but when he felt his wallet in his inside pocket, he decided that that would suffice. Besides, Director Alice had repeatedly shown that she had a sixth sense (wherever he hid his vodka, she found it), and she might be nosing around in his room even now, suspicious that something fishy was going on. Better to be on his way while he could, Allan thought, as he stepped out of the flowerbed on creaking knees. In his wallet, as far as he could remember, he had a few hundred-crown notes saved – a good thing since he'd need some cash if he was going into hiding.

He turned to take one last look at the Old People's Home that – until a few moments ago – he had thought would be his last residence on Earth, and then he told himself that he could die some other time, in some other place.

مرد صدساله‌ای که از پنجره فرار کرد و ناپدید شد، ترجمه فرزانه طاهری

دوشنبه، دوم مه ۲۰۰۵

شاید با خودتان بگویید که می‌شد زودتر تصمیمش را بگیرد، و آن‌قدر مرد باشد که دیگران را از این تصمیم باخبر کند. اما آلن کارلسن هرگز اهل تأملات طولانی نبود. برای همین هنوز درست این فکر در مغز پیرمرد جایگیر نشده بود که پنجره اتاقش در طبقه همکف خانه سالمندان در شهر مالمشوپینگ را باز کرد و قدم به بیرون گذاشت - به باغچه. این عملیات مستلزم مختصر تلاشی بود، چون آلن صدساله بود. در واقع درست همین روز صدساله می‌شد. کمتر از یک ساعت دیگر جشن تولدش در تالار نشیمن خانه سالمندان شروع می‌شد. قرار بود شهردار بیاید. و روزنامه محلی. و همه سالمندان دیگر. و کل کارکنان، به رهبری خانم مدیر آلیس بدخلق. فقط خود صاحب جشن تولد بود که خیال نداشت پیدایش شود.

آلن کارلسن، ایستاده در باغچه‌ای که در سرتاسر یک ضلع خانه سالمندان ادامه داشت، مکث کرد. کت قهوه‌ای و شلوار قهوه‌ای به تن داشت و یک جفت دمپایی روفرفی قهوه‌ای پایش بود. نمی‌خواست مد تازه‌ای درست کند؛ در این سن و سال کمتر آدمی چنین می‌کند. داشت از جشن تولد خودش فرار می‌کرد، که باز از یک آدم صدساله بعید بود، بگذریم که حتی صدساله شدن هم اتفاق نادری است.

آلن سبک سنگین کرد که آیا باید تقلا کند و دوباره از پنجره خودش را بالا بکشد تا کفش و کلاهش را بردارد یا نه، اما وقتی دست برد و دید که کیف پول در جیب بغلش است، نتیجه گرفت که همین کافی است. تازه، خانم مدیر آلیس بارها اثبات کرده بود که حس ششم دارد (آلن بطرود کایش را هر جا که قایم می‌کرد، او پیدایش می‌کرد) و ممکن بود در همان لحظه به گمان اینکه کلکی در کار است مشغول سرک کشیدن در اتاقش باشد. آلن، با زانوهای قرچ‌قرچی‌اش پا از باغچه که به بیرون گذاشت، با خود گفت که بهتر است حالا که می‌تواند، راه بیفتد. در کیف پولش، تا جایی که به خاطر داشت، چند اسکناس صدکرونی ذخیره کرده بود - غنیمت بود، چون اگر می‌خواست مخفی شود به پول نقد نیاز داشت. برگشت تا نگاه آخر را به خانه سالمندان بیندازد که - تا همین چند لحظه پیش - گمان می‌کرد آخرین اقامتگاهش روی کره زمین خواهد بود، و بعد به خودش گفت که می‌تواند وقتی دیگر بمیرد، در جایی دیگر.
